Πλεονεξία, η ρίζα όλων των κακών (Επίσκ. Ειρηναίος, Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Σεπτεμβρίου, 2019

Η πλεονεξία είναι το δεύτερο (μετά τον εγωισμό) σοβαρότερο αμάρτημα . Ο πλεονέκτης άνθρωπος αφοσιώνεται μ' όλη του την ψυχή και το νου στο χρήμα, στη συσσώρευση περιουσίας, μένοντας έτσι σκληρόκαρδος και ασυγκίνητος στις ανάγκες των άλλων.

Ζήτημα είναι, αν υπάρχει άλλο τόσο συνηθισμένο ελάττωμα, που η σοβαρότητά του τόσο λίγο γίνεται αντιληπτή. Κι όμως! Ο λόγος του Θεού ονομάζει τη φιλαργυρία «***ρίζα πάντων των κακών***» (Α' Τιμ. 6:10). Για κείνους που επιζητούν τον πλούτο, ο απόστολος Παύλος γράφει, ότι «*εμπίπτουσιν εις πειρασμόν και παγίδα και επιθυμίας πολλάς ανοήτους και βλαβεράς, αίτινες βυθίζουσι τους ανθρώπους εις όλεθρον και απώλειαν*» (Α' Τιμ. 6:9).

Σε άλλο σημείο πάλι ο ίδιος απόστολος **περιλαμβάνει την πλεονεξία ανάμεσα στ' αμαρτήματα που αποκλείουν τον άνθρωπο από τη βασιλεία των ουρανών**. Και γράφει: «*Τούτο γαρ εστέ γινώσκοντες, ότι πας... πλεονέκτης, ος εστίν ειδωλολάτρης, ουκ έχει κληρονομίαν εν τη βασιλεία του Χριστού και Θεού*» (Εφ. 5:5). Αλλά και ο απόστολος Πέτρος ονομάζει τους πλεονέκτες «*κατάρας τέκνα*» (Β' Πέτρ. 2:14).

Καταλαβαίνετε λοιπόν, ότι κι εσείς οι ίδιοι πρέπει να φυλάγεστε από το ελάττωμα αυτό, και **τα παιδιά σας πρέπει να προφυλάξετε**. Εδώ τώρα θ' απαντήσουμε μόνο στο ερώτημα: **Τι πρέπει να κάνετε για να μην αποκτήσουν τα παιδιά σας την πλεονεξία και τη φιλαργυρία;**

Πάρα πολλές φορές οι ίδιοι οι γονείς, «είτε εν γνώσει είτε εν αγνοία», σπέρνουν στην ψυχή των παιδιών το πάθος της πλεονεξίας. Σε πολλές μάλιστα οικογένειες τα παιδιά δεν ακούνε άλλη συζήτηση, παρά μόνο για μισθούς, έσοδα, κέρδη. «Να βρουν μια καλή θέση με μεγάλο μισθό». Αυτό μπαίνει σαν το βασικότερο πρόβλημα της ζωής τους. Ο πλούτος θεωρείται η μεγαλύτερη ευτυχία, ενώ η φτώχεια θρηνείται σαν η μεγαλύτερη δυστυχία.

Στις συζητήσεις αυτές αναφέρονται παραδείγματα, που και τα παιδιά βλέπουν καθημερινά μπροστά τους. Από την παιδική τους ηλικία παρατηρούν, ότι τους ανθρώπους τους σέβονται και τους εκτιμούν ανάλογα με το επίπεδο της οικονομικής

τους καταστάσεως.

Ύστερ' απ' όλ' αυτά, τα παιδιά είναι φυσικό να συνηθίσουν στη σκέψη, ότι οι άνθρωποι υπάρχουν μόνο και μόνο για να κερδίζουν χρήματα, και ότι τα χρήματα στον κόσμο είναι πάνω απ' όλα.

Η πλεονεξία εκδηλώνεται στα παιδιά με διάφορες μορφές . Στα μικρά παιδιά συνήθως εκδηλώνεται με την προσπάθεια ν' αρπάξουν ό,τι μπορούν και να το κάνουν δικό τους, ενώ απ' αυτά που παίρνουν δεν θέλουν να δώσουν τίποτα στ' αδέρφια τους ή σε κάποιον άλλο.

Για να προφυλάξετε τα παιδιά από το σοβαρό αυτό πάθος, πρέπει **να τα παρακινείτε σε γενναιοδωρία**. Αυτό θα κατορθωθεί, όταν τα μαθαίνετε να μοιράζονται με τους άλλους ό,τι έχουν, να δίνουν ελεημοσύνη στο φτωχό, να εξυπηρετούν τον ανήμπορο, κ.ο.κ.

Να διδάσκετε όμως στα παιδιά σας την προσφορά όχι από απλό οίκτο ή από συμπόνοια, που είναι έμφυτη σε κάθε ισορροπημένο άνθρωπο, αλλά με την πεποίθηση, ότι **αυτό που δίνεται στο φτωχό είναι σα να το παίρνει ο ίδιος ο Χριστός**. Να τα διδάσκετε με τα λόγια Εκείνου: «*Μακάριόν εστι μάλλον διδόναι ή λαμβάνειν*» (Πράξ. 20:35). Ας συνηθίσει το χεράκι του παιδιού να ευεργετεί, για να νιώσει πόση χαρά και αγαλλίαση αισθάνεται εκείνος που δίνει.

Άλλη μορφή πλεονεξίας, που εκδηλώνεται στα παιδιά, είναι ότι δεν ικανοποιούνται με τίποτα. Γι' αυτό, αν θέλετε να τ' αποτρέψετε από την πλεονεξία, μάθετέ τα να ικανοποιούνται με ό,τι έχουν. Πρέπει να είναι ευχαριστημένα με το φαγητό, τα ρούχα, τα παιχνίδια και όλα όσα τους παρέχετε.

Στις σχέσεις σας μαζί τους εφαρμόστε τον εξής κανόνα: «Όποιος δεν είναι ευχαριστημένος μ' αυτό που του δίνουν, δεν θα πάρει τίποτα». Δεν είναι ικανοποιημένο το παιδί με το φαγητό που του δώσατε, με τα ρούχα ή τα παιχνίδια που του αγοράσατε; Πάρτε τα πίσω. Αυτό θα επιδράσει πάνω του ευεργετικά, αν δεν έχει ακόμα χαλάσει.

Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο, να οικειοποιούνται τα παιδιά ξένα πράγματα. Στο σημείο αυτό πρέπει να είστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Αν δείτε στα χέρια τους κάτι που δεν τους το δώσατε εσείς, ρωτήστε τα πού το βρήκαν, και, αν διαπιστώσετε ότι το πήραν από άλλους, υποχρεώστε τα αυστηρά να το επιστρέψουν χωρίς χρονοτριβή.

Πότε-πότε ρίχνετε μια ματιά στα σχολικά είδη των παιδιών σας, μήπως βρεθούν εκεί ξένα πράγματα. Αν φέρουν στο σπίτι κάτι που βρήκαν στο δρόμο ή στο σχολείο, συμβουλέψτε τα να το δείξουν στην τάξη, μήπως το έχασε κανείς.

Μην επιτρέπετε στα παιδιά σας ν' ανταλλάσσουν τα πράγματά τους, ούτε πολύ περισσότερο να τα πουλάνε, γιατί έτσι είναι εύκολο να μάθουν στην απάτη. Διδάξτε τους, όσο νωρίτερα μπορείτε, ότι αυτά που κερδίζονται με απάτη, προκοπή δεν φέρνουν.

Μαθαίνετε τα παιδιά σας από μικρά να ξεχωρίζουν το «δικό μου» από το «δικό σου». Γι' αυτό, μην επιτρέπετε να παίρνουν και να χρησιμοποιούν χωρίς άδεια τα πράγματα των αδελφών τους. Έτσι χαλαρώνει το αίσθημα του σεβασμού των δικαιωμάτων του άλλου και ιδιαίτερα της ξένης ιδιοκτησίας.

Αντίθετα, συμβουλεύετε τα παιδιά σας να βοηθιούνται μεταξύ τους, και να δίνουν τα πράγματά τους στ' αδέρφια ή τους φίλους τους σε περίπτωση ανάγκης.

Αν, τέλος, θέλετε να προφυλάξετε τα παιδιά σας γενικά από την πλεονεξία, με οποιαδήποτε μορφή κι αν εμφανίζεται αυτή, αν θέλετε να μη γίνουν δούλοι του μαμωνά, να τους δείξετε, με τα λόγια και **το παράδειγμά σας**, την πραγματική αξία των επίγειων αγαθών.

Εξηγήστε τους ότι τα χρήματα και η περιουσία δεν είναι το ύψιστο αγαθό στη γη.**Τα ύψιστα αγαθά είναι η αρετή** και η δικαιοσύνη, γιατί αυτά μόνο έχουν αξία για το Θεό. Δώστε τους να καταλάβουν ότι ο άνθρωπος δεν έχει καμιά ωφέλεια αν κερδίσει τον κόσμο όλο και χάσει την ψυχή του.

Μην παραμελείτε όμως και τη δική σας πνευματική ζωή, όπως π.χ. την προσευχή ή τον εκκλησιασμό, εξαιτίας της πλεονεξίας. Δείχνετε με την όλη σας πολιτεία στα παιδιά, ότι κύρια φροντίδα σας δεν είναι η απόκτηση χρημάτων και περιουσίας, αλλά η σωτηρία και η μέλλουσα μακαριότητα της ψυχής σας!

Σας έδειξα λοιπόν, πώς να καταπολεμάτε την τάση των παιδιών προς την πλεονεξία, και πώς να τα προφυλάσσετε από το επικίνδυνο αυτό πάθος. Ανακεφαλαιώνω:

Μαθαίνετε τα παιδιά σας να είναι **γενναιόδωρα** και **ολιγαρκή**. Καλλιεργήστε τους το αίσθημα της τιμιότητας και εμπνεύστε τους τη βαθιά αποστροφή προς το ψέμα. Να τα διδάσκετε, με το λόγο και το παράδειγμά σας, την πραγματική αξία των επίγειων αγαθών.

Αναθρέψτε λοιπόν τα παιδιά σας όχι μόνο για τη γη, αλλά και για το Θεό και τον ουρανό. Ενδιαφερθείτε όχι μόνο για το φθαρτό σώμα, αλλά και για την αθάνατη ψυχή. Εφοδιάστε τα όχι μόνο για τούτη τη σύντομη ζωή, αλλά και για την ατέλειωτη αιωνιότητα!

(Από το βιβλίο: Επισκόπου Αικατερίνμπουργκ και Ιρμπίτσκ Ειρηναίου, «Μητέρα, πρόσεχε!». Ιερά Μονή Παρακλήτου, Ωρωπός Αττικής 2011, σελ. 81)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*